

Studium Generale van de Universiteit Leiden organiseert:

Israël

Een lezingenserie waarin het land, de inwoners, de moeilijkheden en de achtergronden anders worden belicht

Programma

Woensdag 7 februari 2007

Ontstaansgeschiedenis van de staat Israël

Deze inleidende lezing is bedoeld om de toehoorders een globaal idee te geven van de ontstaansgeschiedenis van de staat Israël. Er wordt een overzicht gegeven van de verschillende factoren die hebben bijgedragen tot de oprichting. Daarbij worden historische, ideologische en demografische aspecten belicht. De lezing begint bij de voorlopers van de Zionisten en komt via de verschillende immigratiegolven tot de moderne tijd. De belangrijkste VN-resoluties komen kort aan bod maar de nadruk ligt op de tijd voor 1948.

Spreker: Dr. Hannah Neudecker, universitair docent aan de opleiding Hebreeuws/ Aramees (TCMO) van de Universiteit Leiden.

Woensdag 14 februari 2007

“Volgend jaar in Jeruzalem”, Erets Jisraeel in de joodse traditie

Het besef dat ‘Palestina’ het land van de joden is, rust op diepe lagen in de tradities van het joodse volk. Deze beginnen bij de beloften van God aan de aartsvaders, berusten vervolgens op de mythische gestalte van koning David en zijn beloofde nakomeling de Messias, en vormen uiteindelijk het geloof dat het land Israël het toneel zal zijn van de komende verlossing. Hoewel de zionistische ideologie in beginsel seculier is, kon zij slechts in belang toenemen vanwege de religieuze associaties die de beweging opriep. In deze bijdrage zal een overzicht gegeven worden van de rol die het ‘Heilige Land’ speelt in het traditionele Jodendom.

Spreker: Prof.dr. Albert van der Heide, hoogleraar Jodendom aan de Vrije Universiteit Amsterdam en voormalig universitair docent Hebreeuws aan de Universiteit Leiden.

Woensdag 21 februari 2007

Spanningen tussen seculier en (ultra)orthodox

De bevolking van de staat Israël is in veel opzichten zeer divers. Zo zijn er diverse religieuze en etnische groeperingen die onderling zeer van elkaar kunnen verschillen. Er is binnen de joodse bevolking een grote variëteit aan godsdienstbeleving, etniciteit en politieke overtuiging te vinden. Vooral de grote meningsverschillen tussen ultraorthodoxe en seculiere joden zullen tijdens deze lezing worden belicht. Deze meningsverschillen

hebben de laatste decennia al tot vele conflicten geleid over de meest basale onderwerpen. Zo staan deze twee groepen loodrecht tegenover elkaar als het gaat over de Israëliische grondwet en de scheiding tussen staat en godsdienst. Maar ook over het huwelijk, het leger, de sabbat en de joodse identiteit is geen consensus te bereiken. Zaken die uiteindelijk voor een verregaande mate van interne ontwrichting van Israël kunnen zorgen. Veel seculiere Israëliërs proberen te voorkomen dat Israël in plaats van een “normale” democratie een theocratie zal worden waarin een godsdienstige minderheid onevenredig veel invloed op het dagelijkse leven en de politiek kan uitoefenen. Aan de hand van diverse anekdotes en interviewmateriaal zal verder worden ingegaan op deze ingewikkelde identiteitskwesitie en de consequenties ervan voor het dagelijkse leven in Israël.

Spreker: Drs. Els van Diggele, historica en auteur van *Een volk dat alleen woont*.

Woensdag 28 februari 2007

Een zoektocht naar identiteit in de Israëliische kunst

Israëliische kunst is vanaf het begin van de 20ste eeuw een zoektocht naar identiteit geweest: de verhouding tot de Oriënt en tot de Europese diaspora spelen al ruim een eeuw een prominente rol. Beeldende kunst en architectuur zijn een afspiegeling van deze confrontaties, die tot uiting komen in kritische werken. Aan de orde komen joodse kunsthandwerkers in het kielzog van Art Nouveau, de naïeve eerste pioniers in de jaren '20, de reactie op de Holocaust en het Israëliisch - Palestijnse conflict.

Spreker: Drs. Edward van Voolen is conservator van het Joods Historisch Museum en auteur van het boek *Joodse Kunst en Cultuur*.

Woensdag 7 maart 2007

Water: een bron van conflict

In het gebied dat Israëli's en Palestijnen met elkaar moeten delen is zoet water een schaars, maar onmisbaar goed. De verdeling van deze schaarse hulpbron heeft in het verleden tot veel conflicten geleid en doet dat nog steeds. Controle over de toegang tot zoet water is een rode draad in de geschiedenis van de staat Israël. Zonder een rechtvaardige verdeling van het beschikbare water is vrede onmogelijk. In de lezing komt aan de orde hoe schaars water is, wat de gevolgen daarvan zijn, hoe het verdeeld wordt, hoe die verdeling tot conflicten leidt en wat er gedaan kan worden om deze waterconflicten op te lossen of te voorkomen.

Spreker: Drs. Henk Donkers, geograaf aan de Radboud Universiteit Nijmegen en auteur van *De Witte Olie*.

Woensdag 14 maart 2007

Een dode taal tot leven gewekt

Het Hebreeuws is eeuwenlang een ‘dode taal’ geweest. Dat wil zeggen dat zij buiten de godsdienst als spreektaal niet gebruikt werd in het dagelijkse leven, behalve als *lingua franca* in het geval er geen andere gemeenschappelijk taal voorhanden was. Pas aan het eind van de 19e eeuw werd het Hebreeuws weer tot leven gewekt, dit onder voorspraak van Eliezer Ben-Yehuda. Deze lezing zal dieper ingaan op de keuze voor het Hebreeuws als een nationale taal en de discussie die daaraan voorafging. De diverse bevolkingsgroepen in Israël hadden om uiteenlopende redenen andere voorkeuren voor een taal. De argumenten van deze bevolkingsgroepen zullen aan bod komen en de doorslaggevende redenen voor het Hebreeuws worden besproken. Verder zullen de invloeden uit het Aramees en het Arabisch worden toegelicht en de ‘leenwortels’

gepreciseerd. Gedurende de lezing zal de toehoorder door de voorbeelden enig inzicht krijgen in de taalkundige eigenaardigheden van het Hebreeuws.
Spreker: Dr. Hannah Neudecker, universitair docent aan de opleiding Hebreeuws/ Aramees (TCMO) van de Universiteit Leiden.

Woensdag 21 maart 2007

Israël en het internationale recht

Vanwege de conflictueuze relatie tussen Israël en haar buurlanden zijn vele aspecten van deze relatie aan VN-resoluties en verdragen gebonden. De meest belangwekkende internationale afspraken worden in deze context kort besproken. Hierbij zal aandacht worden gegeven aan de mogelijkheden en beperkingen van het internationale recht, de verschillen in benadering van een populatiegroep of een officiële staat en de grootste uitdagingen voor de verdere ontwikkeling van het internationale recht. Ook zal de spreker dieper ingaan op het advies dat het Internationaal Gerechtshof heeft uitgebracht aan de Algemene Vergadering van de VN over de (on)rechtmatigheid van de bouw van de muur in de bezette gebieden.

Spreker: Prof.dr. Peter Kooijmans, emeritus hoogleraar internationaal recht aan de Universiteit Leiden, oud-minister en voormalig rechter bij het Internationaal Gerechtshof in Den Haag.

Toegang gratis, iedereen welkom!

Periode: Woensdagavonden 7 februari tot en met 21 maart
Tijd: 19.30 uur – 21.00 uur
Locatie: Kamerlingh Onnes Gebouw, Steenschuur 25 te Leiden
Zaal C131 alle avonden behalve 7 maart, dan in Zaal A144.

Studiepunten: Voor studenten aan de Universiteit Leiden is het mogelijk om in overleg met Dr. Neudecker 4 ECTS (evt. met uitbreiding) voor deze serie plus literatuurstudie te verkrijgen. Neem voor meer informatie contact op met Studium Generale.

Informatie & Organisatie

Studium Generale
Universiteit Leiden
Rapenburg 70
Postbus 9500,
2300 RA Leiden
071 527 72 83/ 7295
MC.Bomhoff@ics.Leidenuniv.nl

Studium Generale

Universiteit Leiden

Voor meer informatie over deze en andere activiteiten van het Studium Generale:

www.studiumgenerale.leidenuniv.nl